

NOT: Geçici işçi olarak çalışan engelli çocuk dolayısıyla Devlet memurlarının aile yardımı ve engelli indirimi uygulaması hakkında

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü

Sayı: E-53773008-622.02-11003872

20/11/2024

Konu: Görüş (Geçici İşçi Olarak Çalışan Engelli Çocuk
Dolayısıyla Aile Yardımı ve Engelli İndirimi Uygulaması)

..... BELEDİYE BAŞKANLIĞINA

İlgi: ..... tarihli ve ..... sayılı yazı.

Başkanlığınızda 657 sayılı Kanuna tabi personelin bakmakla yükümlü olduğu 23 yaşındaki çocuğunun 2. derece engelli olduğu, çocuğun Çaykur Genel Müdürlüğü emrinde 6 ay süreli mevsimlik işçi statüsünde çalışmaya başladığından aile yardımı ve engellilik indiriminin kesildiğinden bahisle, ilgili personelin çocuğunun iş akdinin feshedildiği kalan 6 ayda bu yardımların ilgili personele ödenip ödenmeyeceğine ilişkin ilgi yazı incelenmiştir.

Bilindiği üzere, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun;

202 nci maddesinde, "*Evli bulunan Devlet memurlarına aile yardımı ödeneği verilir.*

Bu yardım, memurun her ne şekilde olursa olsun menfaat karşılığı çalışmayan veya herhangi bir sosyal güvenlik kuruluşundan aylık almayan eşi için 1500, çocuklarından herbiri için de 250 gösterge rakamının (72 nci ay dahil olmak üzere 0-6 yaş grubunda yer alan çocuklar için bir kat artırımı) aylık katsayısı ile çarpılması sonucu elde edilecek miktar üzerinden ödenir. Bu fıkra da yer alan gösterge rakamlarını 3 katına kadar artırmaya Cumhurbaşkanlığı yetkilidir.

Dul memurların çocukları için yukarıki fıkralar hükmü uygulanır.

Boşanma veya ayrılık vukuunda mahkeme bu yardımın hangi tarafa ve ne oranda verileceğini de kararında belirtir.

Devlet memurunun, geçimini sağladığı üvey çocukları için de bu ödenek verilir." hükmü,

205 inci maddesinde, "*Memur, eş için ödenen aile yardımı ödeneği hakkını eşinden boşanma veya eşinin ölümü, çocuk için ödenen yardım ödeneği hakkını da çocuğun ölümü veya 206 ncı maddedeki hallerin vukuunu takip eden ay başından itibaren kaybeder.*" hükmü,

206 ncı maddesinde, "*Aşağıdaki hallerde çocuklar için aile yardımı ödeneği verilmez:*

1. Evlenen çocuklar,
2. 25 yaşını dolduran çocuklar (25 yaşını bitirdiği halde evlenmemiş kız çocukları ile çalışmayacak derecede malûllükleri resmi sağlık kurulu raporuyla tespit edilenler için süresiz olarak ödeneğin verilmesine devam olunur.),
3. Kendileri hesabına ticaret yapan veya gerçek veya tüzel kişiler yanında her ne şekilde olursa olsun menfaat karşılığı çalışan çocuklar (Öğrenim yapmakta iken tatil devresinde çalışanlar hariç),
4. Burs alan veya Devletçe okutulan çocuklar." hükmü yer almaktadır.

Düzenleme ile çocuklarından her biri için de 250 gösterge rakamının (72 nci ay dahil olmak üzere 0-6 yaş grubunda yer alan çocuklar için bir kat artırımı) aylık katsayısı ile çarpılması sonucu elde edilecek miktar üzerinden aile yardımı ödeneceği hüküm altına alınmıştır. Bu yardımın hangi hallerde kesileceği mezkûr 206 ncı maddede düzenlenmiş olup her ne şekilde olursa olsun menfaat karşılığı çalışan çocuklara aile yardımı ödeneğinin kesileceği hüküm altına alınmakla birlikte mevsimlik veya geçici işlerde çalışanların işin gereği olarak çalışmadıkları sürede 25 yaşını doldurmayan erkek çocuklar için madde de belirtilen aile yardımı ödeneğine tekrar hak kazanma durumu ortaya çıkmaktadır.

Diğer taraftan, 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 31 inci maddesinde, "*Çalışma gücünün asgarî %80'ini kaybetmiş bulunan hizmet erbabı birinci derece engelli, asgarî %60'ını kaybetmiş bulunan hizmet erbabı ikinci derece engelli, asgarî % 40'ını kaybetmiş bulunan hizmet erbabı ise üçüncü derece engelli sayılır ve aşağıda engelli dereceleri itibariyle belirlenen aylık tutarlar, hizmet erbabının ücretinden indirilir.*

Engellilik indirimi;

- Birinci derece engelliler için 440.000.000 lira (6.900 TL),
- İkinci derece engelliler için 220.000.000 lira (4.000 TL),
- Üçüncü derece engelliler için 110.000.000 lira (1.700 TL) dir.

Engellilik derecelerinin tespit şekli ile uygulamaya ilişkin esas ve usuller Maliye, Sağlık ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik bakanlıklarınca bu konuda müştereken hazırlanacak bir yönetmelik ile belirlenir." hükmü yer almaktadır.

Madde metninde düzenlenen vergi indiriminde temel kıstas hizmet erbabının engelli çocuğunun bulunmasıdır. İlgili yazıda belirtilen personelin çocuğunun Çaykur Genel Müdürlüğü emrinde 6 ay süreli olarak çalıştığı dönemde bu indirimden çalışanın kendisi yararlanmakla birlikte, çalışmadığı sürelerle ilişkin olarak Devlet memuru olan ebeveynin tekrar yararlanması mümkün hale gelmektedir.

Bilgilerini rica ederim.

.....

Bakan a.

Yerel Yönetimler Genel Müdürü